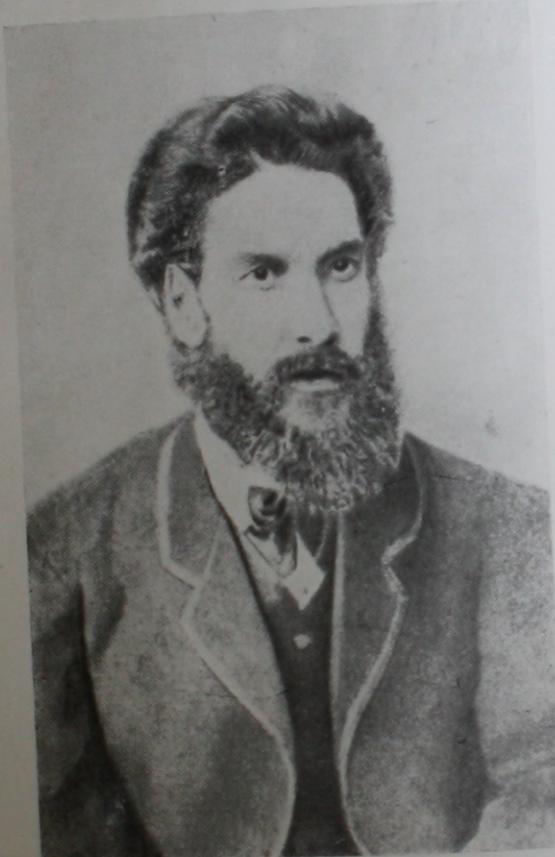

825.2
Б63

НЕШО БОНЧЕВ

Нешо Бончев

НЕШО БОНЧЕВ

ЛИТЕРАТУРНА КРИТИКА
и ПУБЛИЦИСТИКА —

*Под редакцията
на Петър Динеков*

СОФИЯ * 1962
БЪЛГАРСКИ ПИСАТЕЛ

ПРАЗНИКЪТ НА ТИСЯЩЕЛЕТИЕТО НА БЪЛГАРСКОТО КРЪЩЕНИЕ

Празникът на тисящелетието на българското кръщение се празнува от тукашните българе на 3 май. Съчувието на образованото руско общество към нас се изказа в това, че Славянският благотворителни комитет в заседанието си от 3 май проси едного от своите членове да прочете накратко историята на българската черкова, която и бъде прочетена. След четението председателят пожела, щото българете да получат независимо черковно управление, но да го получат законно, т. е. със съгласието на черковата, а не само със съгласието на султана¹. Но по-приятно е за нас празнуването на нашия народен празник св. Кирила и Методия в село Вонароден

¹ Българете са приеле кръщението по-напред, нежели русите и сръбете и затова тие трябва да се считат и за по-стари. Но питане е: питаха ли нас русите и сръбете, кога се отделиха от константинополската епархия? Нас никой не пита и затова и ние не трябва да питаме никого. Над нас искат със сила да владеят, а ние със сила ще да изгоним гърците. Гърците с помощта на турското правителство газеха нашата народност и вяра и ние с помощта на това също правителство ги изгонихме. Кой е тута крив?

Р.

ложино (Виленска губ., Осмянски уезд), дека жителете са земеделци (крестяне), работен народ. «След божествената литургия, пише кореспондентът на «Моск. вед», в нашата черкова дойдоха свещениците и народът с тържество из другата ни черкова и пяхме единогласни молебен Кирилу и Методио на просветителите славянски и с. в. блаженому Борису, царю болгарскому. След многолетието на руския император пяха молебен и за пастирете на българската черкова, за българския народ и за всички православни христиене и пяха всичко това със сърдечно веселие. Един от свещениците казал реч, в която е изясnil на народа, че българете са едно племе с русите; «кость от костей и плотъ от плоти», че свещените книги са дадени от Кирила и Методия първо на българете, че българете са преварили другите славяне в познанието на Христа; после разказал житието на св. цар Бориса и поканил народа да пожертвува за българете, които са намират под зверонравното иго турско. Събраle изпомежду си 10 р., които и изпратиха в Славянския благотворителни комитет.»

Скъпоценна е за нас тая братска радост и съчувствие, които имат към нас честните воложенци. Който спомене нас и подаде ни ръка в тия тежки усилни години, него ние няма да забървиме никога. Но няма да заборавим до гроба и ония наши душмане, които хвъргат камъне връх нас и искат да ни загубят и затрият от земята. Това ви аз пиша, защото е още живо впечатлението, което ни направиха статиите на Т. И. Филипова, които са напечатани в двете последни книжки на «Журнал Минист. нар. просвещения». Тия статии имат такова заглавие: «Вселенски патриарх Григорий VI и греко-болгарская рас-

пря» (чети — вопрос на живот и на смърт, а не разпра). Тия статии на 110 страници са мъчат да докажат на читающая публика, че негово светейшество патриарх Григорий VI във високото си попечение за нашите братия българе е във всичко прав, а нашите братия българе са във всичко криви, или както още по-хитро рече това покойният московски митрополит Филарет: «Исканията на българете показват, че тие имат само едно непокорно (упрямо) желание, но разум тие не са добили.» О, суетни мудреци! Вие не разбираете духа на времето и искате да повърнете назад течението на реките и бурното движение народно! Тежко ви и горко ви! Историята вас не пита, а върши това, щото ѝ трябва! В статиите на г. Филипова са изказана погледът на руското духовенство за нашия черковен въпрос. Негова милост е истият г. Филипов, който писа против Х. Даскалова, ако помните, едно време. Слушаме, че през тия дни господство му е чел записка за решението на българския черковен въпрос в Петербург, в заседанието на Славянския благотворителен комитет. Не знаем такива същи идеи ли е изказал и там.